

РЕШЕНИЕ

№ 554

гр. София, 01.08.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 6-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на осемнадесети май през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Иван Иванов

Членове: Зорница Хайдукова
Валентин Бойкинов

при участието на секретаря Таня Ж. Петрова Вълчева
като разгледа докладваното от Валентин Бойкинов Въззивно търговско дело
№ 20221001000255 по описа за 2022 година

Производството е по реда на чл.258 и сл. от ГПК.

С Решение № 6097 от 15.08.2019 г. по гр.д.№ 15159/2017г. на Софийски градски съд, ГО, 13с-в, е осъдил Администрацията на Министерски съвет на Република България на основание чл.452, ал.3 ГПК да заплати на „Акт Софт“АД сумата от 2 799 534,57 лева, представляваща част от вземане на „Акт София“АД към „ЦАПК Прогрес“ООД, с което ответникът Администрацията на Министерския съвет неправомерно се е разпоредил в качеството му на трето задължено лице след налагане на заповест по изп. дело № 20138410411744/2013 г. на ЧСИ Н. М., ведно със законната лихва върху тази сума от 23.11.2017 год. до датата на окончателното и изплащане и на основание чл.86,ал.1 ЗЗД сумата от 1 016 957.61 лв. – мораторна лихва съгласно Установителен договор от 26.10.2017 г. за периода от 20.12.2014 г. до 22.11.2017 г. , както и сумата от 152 659 лв. разноски по делото .

Със същото решение е осъдил Администрацията на Министерски съвет на Република България на основание чл.452, ал.3, вр. с чл. 99 ЗЗД ГПК да заплати на „Риана“ЕООД сумата от 8 799 465,15 лева- цедирано от „Акт Софт“АД към „ЦАПК Прогрес“ООД с договор от 05.06.2017 г., с което ответникът Администрацията на Министерския съвет неправомерно се е разпоредил в качеството му на трето задължено лице след налагане на заповест по изп. дело № 20138410411744/2013 г. на ЧСИ Н. М., ведно със законната лихва върху тази сума от 23.11.2017 год. до датата на окончателното й изплащане

и на основание чл.86,ал.1 ЗЗД сумата от 2 429 772.15 лв. – цедирано вземане за мораторна лихва в размер съгласно Установителен договор от 26.10.2017 г. за периода от 20.12.2014 г. до 22.11.2017 г. , както и сумата от 449170.18 лв. разноси по делото .

Срещу така постановеното решение на СГС в осъдителната му част е постъпила въззивна жалба от Администрацията на Министерския съвет , с която са изложени оплаквания за неправилност и незаконосъобразност на решението и с искане да бъде отменено и вместо него да бъде постановено друго, с което предявеният иск с правно основание чл.452, ал.3 ГПК да бъде отхвърлен като неоснователен.

Твърди се в във въззивната жалба, че наложеният заповест не е произвел действие върху вземането на „ЦАПК Прогрес“ООД от ответника за третата вноска по договор № МС-115/11.10.2012г. в размер на 23 139 473,93 лева. На следващо място твърди, че „ЦАПК Прогрес“ООД нямал вземане нито от Министерски съвет, нито от Администрация на Министерски съвет, защото длъжникът не бил страна по горепосочения договор. Счита, че ответникът по делото е Администрация на Министерски съвет, а заповестното съобщение било връчено на Министерски съвет. На следващо място твърди, че ответникът е извършил правомерно плащане на титуляра на вземането - обединение „Прокон“, който бил единственият оправомощен субект да получи плащанията по реда и в сроковете уговорени в договора. На следващо място твърди, че бил налице вписан особен залог в ЦРОЗ върху вземането на „ЦАПК Прогрес“ООД по сделка № 201403072347. Счита, че СГС неправилно се е произнесъл по нищожността на договора за кредит и договора за акредитив, защото били извън предмета на спора. На следващо място твърди, че първоинстанционният съд не се е произнесъл по нито едно от оплакванията на ответника относно претенциите за лихви. Счита, че размерът на заповестното вземане е само 4 088 873,60 евро или 7 997 141,65 лева и лихвата би била 2 376 580,16 лева. Счита, че вземането на ищеца към длъжника, който е кредитор на ответника не е било установено с влязло в сила решение към 20.12.2014г. Твърди, че от заповестното съобщение се установявало, че не са били обезпечени исковите претенции за законна лихва. Твърди, че претенцията за лихви е неоснователна и предвид обстоятелството, че заповестта по изп. дело № 20138410411744/2013г. не бил вписан в ЦРОЗ. На следващо място твърди, че СГС неправилно е приел за неоснователно възражението на ответника, че „ЦАПК Прогрес“ООД е имал дял от 50 % в обединение „Прокон“ - гражданското дружество по ЗЗД, от които е прехвърлило 49% и вече притежавал вече само 1 %. Твърди също така, че всичко придобито по процесния договор принадлежало на гражданското дружество и едва след неговото прекратяване „ЦАПК Прогрес“ООД можел да иска своя дял от общото имущество. Твърди, че обединение „Прокон“ продължавало да съществува като правен субект, което означавало, че към датата на заповестното съобщение „ЦАПК Прогрес“ООД нямал вземане от обединение „Прокон“. На следващо място твърди, че била нарушена процедурата по връчване на заповестното съобщение, защото реквизитите му и адресата са неправилни, поради посочването на неотнормирани разпоредби на чл.450, ал.3 и чл.508 ГПК. Счита, че в заповестното съобщение не било индивидуализирано вземането, а във второто заповестно съобщение било посочено, че вземания са на обединение „Прокон“. На

следващо място твърди, че СГС неправилно е приел, че надлежният ответник е Администрация на Министерски съвет, доколкото искът бил предявен срещу Министерски съвет, който е централен орган на изпълнителна власт с обща компетентност. Твърди, че наложената обезпечителна мярка е върху вземане от Министерски съвет, което е различно лице от юридическото лице - Администрация на Министерски съвет. На следващо място твърди, че нито Министерски съвет, нито неговата администрация притежавали качеството „трето задължено лице“ поради забраната на чл. 393, ал. 2 ГПК.

Моли въззивния съд да отмени изцяло обжалваното решение, да реши спора по същество и да отхвърли изцяло исковите претенции. Претендира разноски за двете инстанции

В отговора на въззивната жалба подаден от „Акт София“ АД и „Риана“ ЕООД, чрез процесуалния им представител адв. Б. се заявява оспорване на жалбата като неоснователна и се моли да се постанови решение, с което се потвърди първоинстанционното решение като правилно и законосъобразно.

С решение №1444/02.07.2020г. на САС, ТО, 13с-в по търг.дело № 5322/2019г. първоинстанционното решение е обезсилено и делото е върнато обратно на Софийски градски съд за произнасяне по предявените искове от „Акт София“ АД и „Риана“ ЕООД срещу Министерския съвет на Република България.

С Решение №60157/16.03.2022г. на ВКС по т.д. № 2062/2020г. е отменено изцяло така постановеното въззивно решение, като делото е върнато за ново разглеждане от друг състав на същия съд.

В мотивите на отменителното решение на ВКС е посочено, че изводът на въззивния съд при първото разглеждане на делото за насочване на иска спрямо Министерския съвет и наличието на два правни субекти/Министерски съвет и Администрация на Министерски съвет/, не съответства на търсената от ищеца защита, както и не съответства на посочената нормативна уредба съгласно чл.40, ал.3 от Закона за администрацията. Посочено е че ответник в процеса е само това лице, което спорното право, очертано от ищеца, сочи. А след като искът е основан на неизпълнение на задължение, предвидено в чл. 450, ал.3, вр. с чл. 507 ГПК от трето задължено лице, то ясно е според ВКС, че в случая става въпрос за страната в материалното правоотношение, носител на вземането- Администрация на Министерски съвет и няма как при така посочените обстоятелства, да е налице насочване на иска срещу Министерски съвет.

Поради тези съображения въззивното решение е касирано и делото е върнато обратно на въззивния съд за произнасяне по съществото на въззивната жалба на Администрацията на Министерския съвет на Република България.

Софийски апелативен съд, намира, че въззивната жалба като подадена в законоустановения срок и срещу подлежащ на инстанционен контрол съдебен акт, е процесуално допустима. След като прецени доводите на страните и събраните по делото доказателства, съобразно изискванията на чл.235 от ГПК във вр. с чл.269 от ГПК, приема

за установено следното от фактическа и правна страна :

Производството пред първоинстанционния съд е образувано по искова молба на „Акт София“ АД и „Риана ЕООД“ ЕООД, в която са изложени твърдения, че първият от ищите е предявил през 2013 год. искове срещу „ЦАПК-Прогрес“ ООД за заплащане на суми дължими по Споразумение от 20.12.2007 г., по които е било образувано т.д. №. 1211/2013 г. на СГС, ТО, 4 състав. Сочи се, че с решение по горното дело от 12.06.2014 г. влязло в сила на 23.03.2017 год. исковете са уважени изцяло и „ЦАПК - Прогрес“ ООД е било осъдено да заплати на „Акт София“ АД сумата от 724 656 евро , ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане, 2 898 624 евро, ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане, 72 465,60 евро - неустойка за забава ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане, 289 862,40 евро- неустойка ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане и сумата от 2 000 000 евро - компенсаторна неустойка ведно със законната лихва върху сумата от 30 000 евро за периода от 06.03.2013 г. до 09.05.2014 г. и законната лихва върху цялата сума от 2 000 000 евро от 10.05.2014 г. до окончателното и изплащане.

Твърдят също така, че по същото дело с определение от 20.11.2013 год. било е допуснато обезпечение на исковете чрез налагане на запор върху вземанията на „ЦАПК Прогрес“ ООД спрямо Консорциум/обединение „Прокон“ и отделно на обединение „Прокон“ спрямо Министерски съвет на Република България, които вземания са по Договор № МС- 115/11.10.2012 г., сключен между Консорциум (Консорциум/обединение) „Прокон“ и Министерски съвет на Република България.

Сочи се, че въпреки запора на 19.12.2014 г. ответникът Администрация на Министерския съвет е платил/превел по банков път на Консорциум/обединение „Прокон“ сумата от 23 197 999.44 лева – третата годишна вноска по Договор № МС-115/11.10.2012 г.

Ищите твърдят, че ответникът не е имал право и законово основание да се разпорежда със запорираното вземане и след като го е направил съгласно чл.452,ал.3 ГПК, дължи на вискателя /лицето, в чиято полза е наложен запора на вземането/сумата, която неправомерно е платил на длъжника.

Предвид горното и с оглед на това, че към датата на налагането на запора „ЦАПК - Прогрес“ ООД като участник в Консорциума с 50% дял е притежавал половината от вземането на сумата от 23 197 999.44 лева платена от ответника на Консорциум/обединение „Прокон“, то Администрацията на Министерски съвет дължи заплащане именно на половината от тази сума -11 598 999.72 лв. Според ищите промените настъпили в Консорциум/обединение „Прокон“ след датата на налагането на запора на вземането изразяващи се в драстично намаляване дела на „ЦАПК - Прогрес“ ООД от 50 % на 1 % и включването на трети участник в сдружението по съществото си представляват разпореждане на длъжника със запорираното вземане, което е недействително спрямо кредитора „Акт Софт“ АД, а и като цяло е нищожно, поради недопустимостта за такива

последващи промени в договор сключен по реда на ЗОП.

Поддържа се също така, че с Договор за цесия от 05.06.2017 г. „Акт Софт“ АД е прехвърлил на „Риана ЕООД“ ЕООД част от своите вземания равна на 75.864% от 11 598 999.72 лв. спрямо солидарните длъжници Администрация на Министерски съвет и „ЦАПК - Прогрес“ ООД, за която цесия ответникът е получил уведомление вх. № 11.00-159/13.06.2017 г. от цедента „Акт Софт“ АД.

С оглед на горното ищците молят съда да постанови решение, с което да осъди ответника Администрация на Министерски съвет да заплати на „Акт Софт“ АД, на основание чл.452,ал.3 ГПК сумата от 2 799 534.57 лева, равняваща се на 24,136% от сумата 11 598 999,72 лева и на основание чл.86,ал.1 ЗЗД мораторна лихва върху нея за времето от 20.12.2014 г. до датата на предявяване на исковата молба - 22.11.2017 г. в размер на 1 016 957.61 лв. - 29,505% от общия размер на мораторната лихва от 3 446 729,76 лева и на „Риана ЕООД“ ЕООД, сумата от 8 799 465.15 лева, равняваща се на 75,864% от сумата 11 598 999.72 лева и на основание чл.86,ал.1 ЗЗД мораторна лихва върху нея за период от 20.12.2014 г. до датата на предявяване на исковата молба - 22.11.2017 г. в размер на 2 429 772.15 лв. равняваща се на 70,495% от общия размер на мораторната лихва от 3 446 729,76 лева.

Претендират направените по делото съдебно-деловодни разноски, вкл. и за заплатено адвокатско възнаграждение.

Ответникът Администрация на Министерския съвет на Р България е оспорил изцяло предявените искове. Възразил е че срещу активната легитимация като първоначално е поддържал, че надлежен ответник следва да е не първоначално посочения от ищеца Министерски съвет, а Администрация на Министерския съвет, която представлявала отделно юридическо лице, различно от МС като орган на публичната власт. След като ищците са заявили, че поддържат иска срещу Администрацията на МС е поддържал, че исковата молба е останала нередовна като е останало неизяснено обстоятелството срещу кое лице ответникът е насочил исковата си претенция, която теза се поддържа и пред настоящата съдебна инстанция.

Възразил е също така Администрацията на Министерския съвет да е извършила плащане по надлежно запорирано вземане на „ЦАПК - Прогрес“ ООД, тъй като плащането е извършено по отношение вземане на друго лице, а именно на страната по договора - Консорциум/обединение „Прокон“, още повече, че към датата на запора това вземане на Консорциум/обединение, представляващо трета погасителна вноска по договора за обществена поръчка, още не е съществувало.

Оспорил е също така качеството на Администрацията на Министерския съвет като трето задължено лице по смисъла на чл.452,ал.3 и др. ГПК. Изразил е на следващо място становище, че плащането на третата годишна вноска по Договор № МС-115/11.10.2012 г. в полза на Консорциум/обединение „Прокон“ е правомерно и законосъобразно, тъй като от

една страна вземането е станало изискуемо, а от друга върху него не е имало наложен запов на вземането на Консорциум/обединението.

Ето защо е поискал съдът да постанови решение, с което да отхвърли исквете, а също и претенциите за заплащане на мораторна лихва, доколкото за срока визиран в исквата молба решението по спора на първия ищец и „ЦАПК - Прокон“ ООД не е бил приключил с влязло в сила решение. Претендирал е и присъждане на направените по делото съдебно-деловодни разноски.

Конституируваният като трето лице помагач на страната на ответника „ЦАПК Прогрес“ ООД не е взел становище по делото.

Конституируваният като трето лице помагач на страната на ответника „ЦАПК Прогрес груп“ АД е изразил становище, с което се оспорват предявените искиове като неоснователни. Твърди, че извършеното плащане е към Консорциум /обединение „Прокон“, вземането на което не е било заповирано, още повече, че към датата на наложения запов нито обединението, нито „ЦАПК - Прогрес“ ООД са имали вземане спрямо Администрацията на Министерския съвет по Договор № МС-115/11.10.2012 г. Според помагача, приемането му като участник в обединението е законосъобразно и икономически оправдано с оглед факта, че към 31.08.2014 год. именно това дружество е притежавало правата да продава в България продукти на Майкрософт, т.е. да изпълни договора. Поискал е съдът да отхвърли предявените искиове изцяло.

От фактическа страна настоящият съдебен състав намира за установено следното :

Между страните не се спори, а и се установява, че по силата на Решение № 904/12.06.2014 г. по т.д. № 1211/2013 г. на СГС, ТО, 4 състав /влязло в сила на 23.03.2017 год./ „ЦАПК - Прогрес“ ООД е било осъдено да заплати на „Акт Софт“ АД по искиове с правно основание чл.79, ал.1 и чл.92, ал.1 ЗЗД сумата от 724 656 евро, ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане, сумата 2 898 624 евро, ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане, сумата 72 465,60 евро - неустойка за забава ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане, сумата 289 862,40 евро - неустойка ведно със законната лихва от 06.03.2013 г. до окончателното изплащане и сумата от 2 000 000 евро - компенсаторна неустойка ведно със законната лихва върху сумата от 30 000 евро за периода от 06.03.2013 г. до 09.05.2014 г. и законната лихва върху цялата сума от 2 000 000 евро от 10.05.2014 г. до окончателното и изплащане.

Не е спорно обстоятелството, че горните суми са били дължими по силата на Споразумение от 20.12.2007 г., сключено между „Акт Софт“ АД и „ЦАПК Прогрес“ ООД и за тях, както и за разноските по делото в размер на 816 177.80 лева са издадени изпълнителни листове от 27.06.2016 г. по т.д. № 4713/2014 на Софийски апелативен съд, ТО, 3 -ти състав и от 15.05.2017 г. по т.д. № 1211/2013 г. на СГС, ТО, VI-4 състав.

Между страните не се спори, а и се установява, че с Определение № 7529 от

20.11.2013 г. по цитираното по-горе дело, в полза на „Акт Софт“ АД е било допуснато обезпечение на исковите, чрез налагане на **запор върху всички вземания на „ЦАПК Прогрес“ ООД към Консорциум/обединение „Прокон“** /дружество по ЗЗД образувано между „ЦАПК Прогрес“ ООД и „Контракс“ АД с равни дялове/ и **отделно към Администрацията на Министерския съвет на Република България, включително и тези произтичащи от Договор № МС- 115/11.10.2012г., сключен между Консорциум/обединение „Прокон“ и Администрацията на Министерския съвет на Република България.**

Установява се, че запорното съобщение е връчено на ответника с вх. No. 01-03-141/25.11.2013 г. по изп. дело № 20138410411744/2013 г. на ЧСИ Н. М./на л.85 от делото/, а на 02.12.2013 год. последният е получил писмо от Администрацията на Министерския съвет, в което е посочено, че плащането на третата вноска по договора с Консорциум/обединение „Прокон“, в което участва ЦАПК Прогрес“ ООД ще се извърши в края на 2014 год., че за това вземане няма други претенции или запори, като освен това и Администрацията на Министерския съвет е предприела и общо оспорване на качеството си на трето задължено лице по смисъла на чл.450,ал.3 ГПК.

С писмо от 18.12.2014 год. Администрацията на Министерския съвет е уведомила ЧСИ Н. М. по изп. дело № 20138410411744/2013 г., че предвид уведомителни писма от Инвестбанк АД за учреден особен залог № 2014030702347 от 07.03.2014 г. върху вземане на Консорциум/обединение „Прокон“ ще преведе третата вноска по договора от 23 197 999.44 лева по банкова сметка, открита при ТБ „Инвестбанк“ АД — клон Младост.

Между страните не се спори, а и от представената на л.709 платежно нареждане е видно, че на 19.12.2014 часа Министерски съвет е превел по сметка на Консорциум/обединение „Прокон“ в Инвестбанк АД сумата от 23 139 473.93 лв. с основание договор 115/2012 год.

По делото е представен и приет като доказателство и Договор № МС-115/11.10.2012 г., между Администрацията на Министерския съвет и Консорциум/обединение „Прокон“ сключен по реда на ЗОП, по силата на който Консорциум/обединението е следвало да предостави на АМС лицензирани продукти на Майкрософт за безсрочно ползване с покритие до 31.12.2014 год./това е и крайния срок на договора/ за сума от 69 593 998.32 лева, платима на три годишни вноски всяка по 23 197 999.44 лева платими по конкретна сметка на Консорциум/обединението в ЦКБ АД.

По делото е представено и прието като доказателство и Уведомително писмо по чл.17 от Закона за особените залози вх. № 10.00-3/12.03.2014 г. , с което „Инвестбанк“ АД, финансов център „София-Младост“ е уведомил Администрацията на Министерски съвет, че на 07.03.2014 год. в Централния регистър на особените залози под № 2014030702347 е вписан договор за особен залог между „Инвестбанк“ АД и Консорциум/обединение „Прокон“ върху паричното вземане на Консорциум/обединение „Прокон“ към Администрацията на Министерския съвет, произтичащо от Договор № МС-115/11.10.2012 г. в размер на не по-малко от 23 197 999.44 лв., като е посочена нарочна сметка BG***, по която

да се извършат всички плащания по горния договор.

Между страните не се спори, а и се установява, че с писмо вх. № 11.00-747/04.12.2014 г. Консорциум/обединение „Прокон“ е уведомил Министерски съвет, че съставът на Консорциум/обединение „Прокон“ е променен, като е приет за нов съдружник – ЦПК Прогрес Груп“ АД и е направено преразпределение на дяловете на съдружниците в Консорциум/обединението, както следва: „ЦПК Прогрес Груп“ АД, -50%; Контракс“ АД - 49% и „ЦПК Прогрес“ ООД - 1%

Не се спори, а и се установява, че с уведомително писмо вх. № 02.04-342/12.12.2014 г. от „Инвестбанк“ АД е потвърдено наличието на договор за особен залог между „Инвестбанк“ АД и Консорциум/обединение „Прокон“ и е потвърдена сметката, по която следва да се извършват плащанията на основание учредения залог (BG***).

В производството пред въззивната инстанция е представен и е приет като доказателство и Договорът за особен залог сключен между „Инвестбанк“ АД и Консорциум/обединение „Прокон“, с който договор е учреден особен залог на вземането, което притежава Консорциума спрямо Администрацията на Министерския съвет, произтичащо от сключения между тях Договор № МС-115/11.10.2012 г.

На л.699 и 700 от делото са представени и са приети като доказателства удостоверение от ЦРОЗ №1158182/12.02.2018 г. и заявление за вписване на договор за залог,от които е видно,че на 07.03.2014 год. в ЦРОЗ под № 2014030702347 по партидата на „ЦАПК Прогрес“ ООД е вписан договор за залог в полза на „Инвестбанк“ АД за обезпечение на стенд-бай кредит № С-М-96/2014 г. сключен на 07.03.2014 год. между банката и „ЦАПК Прогрес“ ООД ,който залог е учреден върху на вземания на последното дружество по конкретна банкова сметка на Консорциум/обединение „Прокон“ по договор Договор № 115/11.10.2012 г., на Консорциум/обединението и Администрацията на МС в размер на 19 031 666.17 лв.

Представено е и удостоверение от ЦРОЗ №1227129/03.12.2018 г., от което е видно,че по партидата на „Консорциум Прокон“ ДЗЗД няма други вписвания.

От представения по делото и приет като доказателство Договор за стенд бай кредит № С-М-96/2014 –В от 07.03.2014 год. между ТБ „Инвестбанк“ АД и „ЦАПК Прогрес“ ООД се установява,че банката е разрешила кредит на „ЦАПК Прогрес“ ООД при определени условия /договора влиза в сила на датата на първото плащане от страна на банката на открития акредитив-чл.21 от договора за стенд бай кредит / в размер на 8 650 909.35 евро, представляващ ангажимент на банката по договор за издаване на акредитив от същата дата.

Установява се, че договорът за стенд бай кредит № С-М-96/2014 –В е бил обезпечен с договор за залог по реда на Закона за особените залози от 07.03.2014 год. с предмет парично вземане на „ЦАПК Прогрес“ ООД към Консорциум/обединение Прокон ДЗЗД в размер на 19 031 666.17 лв. без ДДС произтичащо от договор 115/2012 год. между Консорциум/обединението и Министерски съвет на Република България.

Представен е и е приет като доказателство и договор за акредитив № С-М-95/2014 –В

от 07.03.2014 год. между ТБ „Инвестбанк“ АД и „ЦАПК Прогрес“ ООД като клиент, по силата на който банката е поела ангажимента при нареждане на клиента, не по-рано от 23.12.2014 год. да плати на трето лице-бенифициент "Microsoft Ireland Operations Limited" сумата от 8 650 909.35 евро. Акредитивът е бил валиден до 30.12.2014 год.

Видно от представената на л.775 от делото справка от БНБ се установява, че в периода от 28.02.2014 год. до началото на 2019 год. „ЦАПК Прогрес“ ООД е сключило един кредитен договор с ТБ „Инвестбанк“ АД във вид на банкова гаранция с дата на откриване 20.03.2014 год. и закрит на 30.12.2014 год., като суми по този кредит не са били усвоявани от кредитополучателя.

Между страните не се спори, а и се установява от представените по делото и приети като доказателства Договор за цесия от 05.06.2017 г. и установителен договор от 26.10.2017 год. се установява, че „Акт Софт“ АД е прехвърлил на „Риана ЕООД“ ЕООД част от своите вземания спрямо Министерски съвет в качеството му на трето задължено лице основаващи се на разпоредбата на чл.452, ал.3 ГПК и „ЦАПК - Прогрес“ ООД, като от общия размер на вземанията за главници и разноски от 6 618 720.14 евро „Риана ЕООД“ ЕООД е придобило вземане за 5 021 272.89 евро, а „Акт Софт“ АД е запазило 1 597 447.25 евро, като е прието, че дължимите от Министерски съвет суми за главници и разноски се дължат в съотношение: 75,864% за „Риана ЕООД“ ЕООД и 24,136% за „Акт Софт“ АД, а законната лихва за забава в полза горните притезания се разпределя в съотношение: 70,495% за Риана и 29,505% за Акт.

В производството пред първата инстанция е изслушано и прието заключение на ССЕ, от което се установява, че по банкова сметка на „ЦАПК Прогрес“ ООД, открита при ТБ „Инвестбанк“ АД - клон Младост на 22.12.2014 г. постъпва сума в размер на 23 139 473.93 лева с наредител Министерски Съвет и получател Консорциум/обединение Прокон. Установява се, че Договор за стенд-бай кредит № С-М-96/2014 г. е деклариран от ТБ „Инвестбанк“ АД като задбалансов (условен) в размер на 16 919 708.00 лева и към дата 31.01.2015 г. е деклариран от банката като вземане в размер на 0,00 лева.

При така установената фактическа обстановка и с оглед правомощията си по чл. 269 ГПК, настоящият съд достигна до следните правни изводи:

Настоящият състав на съда осъществява въззивен контрол при условията на чл. 294, ал. 1 ГПК и е императивно обвързан от указанията на касационната инстанция във връзка с тълкуването и прилагането на закона, а в конкретиката на казуса - от указанията за това, че при повторното разглеждане на делото и при постановяването на акт по съществото на спора следва да се зачете, че надлежен ответник е посочения от ищците като такъв с уточнителната молба с вх.№ 102774/30.07.2018г., а именно Администрацията на Министерски съвет на Република България, с което съществуващата до този момент нередовност на исковата молба е била отстранена и изяснена от ищеца изцяло.

С цитираната уточнителна молба ищецът ясно е заявил, че исковете не са предявени срещу Министерския съвет в качеството му на субект на публичното право- висш

колективен орган на изпълнителната власт, а срещу Администрацията на Министерския съвет, която макар и да се представлява от министър-председателя на Република България все пак представлява отделно юридическо лице по см. на чл.40, ал.3 от Закона за администрацията. Изложени са също така в исковата молба фактически обстоятелства и правни съображения от които да може да се направи категоричния извод, че спорното правоотношение, въведено от ищите, е между тях и Администрацията на Министерския съвет, спрямо която е възникнало вземане на основание чл.452, ал.3, изр. 1 от ГПК, като в уточнителната молба изрично е заявено, че искът е насочен срещу Администрацията на МС, която ищецът счита, че е надлежен ответник срещу иска, но не като орган на държавна власт, а като самостоятелно юридическо лице на бюджетна издръжка по см. на чл. 40, ал.3 от Закона за администрацията, която като такава единствено може да бъде надлежна страна в гражданския процес. Както е прието безпротиворечиво в практиката на касационната инстанция, вкл. и в настоящото отменително решение на ВКС, съгласно чл.20, ал.1 от Закона за администрацията Министерският съвет на Република България е централен колегиален орган на изпълнителната власт с обща компетентност и няма надлежна процесуална легитимация в искови граждански производства, а като колективен орган на изпълнителната власт той може да бъде надлежен ответник само по административни производства- в случай на обжалване на общи и индивидуални административни актове по реда на АПК в производство по административни съдилища, каквото настоящото производство не е.

Предвид изложеното настоящият съдебен състав още веднъж следва да посочи, че не е налице повече съществуваща нередовност на исковата молба като с уточнението от 30.07.2018г. ищецът ясно е заявил, че искът е предявен срещу Администрацията на Министерския съвет, която счита за надлежен ответник и която единствено притежава качеството процесуална правосубектност за да бъде страна в гражданския процес. Посочените в мотивите на отменителното решение на ВКС съображения за задълженията на въззивния съд при нередовност на исковата молба съобразно ТР №1/09.2013г. са във връзка с допуснатото от предходния състав на САС съществено процесуално нарушение, което е послужило като основание за касиране на решението и не са дадени при условията на чл. 294, ал.1, изречение второ указания за оставяне без движение производството по делото, които да са задължителни за въззивния съд при новото разглеждане на делото.

По съществото на въззивната жалба САС намира следното :

Изпълнението върху вземания на длъжника е способ, за чиято реализация е нужно съдействие от страна на трето лице, което е външно за изпълнителното дело. Тогава когато това трето лице откаже нужното съдействие, без обаче да оспорва наличието на вземането, законът предвижда редица санкции за това лице, които имат за крайна цел събиране на задължението по изпълнителното производство. Видно от материалите по делото избрания от ищеца в качеството му на обезпечен кредитор способ е обезпечителен заповед, който е наложен по реда на чл.389 и следв. от ГПК в полза на ищеца „Акт Софт“АД на всички вземания на длъжника му „ЦАПК Прогрес“ООД към Консорциум „Прокон“, вкл. и тези

произтичащи от Договор № МС-115/11.10.2012г., сключен между Консорциума и Министерския съвет на РБ за предоставяне на софтуерна осигуровка за програмни продукти на Майкрософт с придобит лиценз за безсрочно право на ползване за нуждите на държавната администрация на Р България, както и налагане на запор върху вземанията на „ЦАПК Прогрес“ООД към Министерския съвет по същия договор № МС-115/11.10.2012г. Ако третото задължено лице от своя страна неоснователно е отказало да се съобрази с наложената обезпечителна, респ. изпълнителна мярка, вследствие на което е осуетило реализацията на правата на вискателя в хода на принудителното изпълнение, то отговоря пред вискателя по реда на Чл.452, ал.3 от ГПК. Несъобразяването със запора прави третото лице отговорно спрямо вискателя, макар и да е лице външно за първоначалното правоотношение, като в този случай вискателят може да иска плащане, с които длъжникът се е разпоредил въпреки наложения запор.

Тъй като предназначението на наложената обезпечителна мярка е да се препятства възможността длъжника да се разпорежи със спорното материално право и по този начин да препятства възможността за изпълнение на решението при евентуално благоприятен за ищеца изход на спора, то обезпечителният запор следва да се счита приравнен на този, наложен в хода на принудителното изпълнение, поради което и спрямо него ще са приложими последиците на чл.452, ал.2 ГПК- че извършените от длъжника разпореждания със запорираната вещь или вземане от запора са недействителни спрямо вискателя, респ. обезпечения кредитор, както и че съгл. ал.3 вискателят/обезпечения кредитор/ може да иска плащане от третото задължено лице въпреки плащането, което то е направило на длъжника, след като му е било връчено запорното съобщение.

В настоящия случай ответникът оспорва като трето задължено лице да е нарушил задълженията си на пазач по Чл. 507, ал. 3 от ГПК като е възразил на първо място да е извършил плащане по надлежно запорирано вземане на „ЦАПК Прогрес“ООД, тъй като плащането било извършено по отношение вземане на друго лице, а именно на Консорциум/Обединение Прокон, което макар и да е непорсонифициран правен субект като гражданско дружество, учредено по реда на ЗЗД, все пак според него, е самостоятелна страна различна от съставляващите го правни субекти по договора за обществена поръчка. На следващо място, е възразил, че към датата на налагане на обезпечителния запор- със запорно съобщение от 25.11.2013г. вземането за третата погасителна вноска по договора за обществена поръчка още не е било изискуемо.

И двете правоизключващи възражения на ответника въззивният съд намира да са неоснователни.

Договорът за дружество по чл. 357 ЗЗД е форма на обединение на две или повече лица за постигане на стопанска цел с общи усилия и общи средства. Съществени елементи на договора за дружество са общата стопанска цел, общата дейност и намерението за сдружаване. Общата дейност може да се извършва и без общо имущество, а усилията на съдружниците могат да се изразяват в различна форма, включително и с участие от неимуществен характер за постигането на общата цел, без да е задължително приносът им

да бъде равен /аргумент от чл. 359, ал. 2 ЗЗД/. В гражданското дружество разпределението на печалбата между съдружниците не е обвързано с конкретната дейност на всеки един от съдружниците и съобразно чл. 361, ал. 1 ЗЗД, печалбите и загубите на дружеството се разпределят съобразно дела на всеки един от тях, освен ако в договора им не е уговорено друго, каквато клауза в случая не е налице. Затова и възражението на ответника, че доколкото дейността по процесния договор за обществена поръчка е извършвана от Консорциум/Обединение „Прокон“, в който участие от по 50% са имали длъжникът „ЦАПК Прогрес“ООД и другия съдружник „Контракс“ЕАД, е ирелевантно за участието на съдружника „ЦАПК Прогрес“ООД в разпределението на общите приходи на Обединението, каквато представлява и сумата, предмет на процесното вземане. Това е така, защото вземанията на гражданското дружество по сключените договори с трети лица са по своята същност вземания на отделните съдружници, тъй като дори и договорът да е сключен с дружеството, с оглед неговата същност на неперсонифициран правен субект следва да се счита, че договорът за обществена поръчка е сключен с отделните съдружници. Ето защо, вземанията за възнаграждение по договора с Администрацията на Министерски съвет са средства, които са собственост на отделните съдружници, поради което запорното съобщение на съдебния изпълнител може да бъде изпълнено. Съобразно разпоредбите на чл. 358, ал. 2 и чл. 359, ал. 1 ЗЗД парите, били те внесени от съдружниците в гражданското дружество или придобити от последното, и в двата случая са обща собственост на съдружниците. Тази обща собственост е неделима, докато съществува гражданското дружество, но не и бездялова. Дяловете в нея съответстват на дяловете на съдружниците в дружеството така, както са уговорени, а при липса на уговорка са равни. Във външните отношения на гражданското дружество, за пред третите лица и извън вътрешните отношения между съдружниците, парите на длъжника в частта, в която същият има дял в дружеството, са негова собственост. Затова съдружниците в Обединението имат парични вземания от ответника Администрация на МС, която се явява възложител по договора за обществена поръчка, до размера на дяловото им участие съобразно споразумението за учредяване на обединение. Същевременно съдебният изпълнител се е съобразил с дяловото участие на длъжника "ЦАПК Прогрес"ООД в дружеството и е наложил запора до 1/2 от паричната сума, дължима от Администрацията на МС, като изрично е посочил кой от търговците, участващи в дружеството, е задълженото лице, т.е. длъжника ЦАПК Прогрес"ООД. В този ред на мисли извършеното след датата на връчване на запорното съобщение на 25.11.2013г. промяна в дяловото участие на Обединението, при което в дружеството е приет още един съдружник и участието на ЦАПК Прогрес"ООД е сведено до 1 процент, като извършено след датата на запорното съобщение и налагането на запора е относително недействително и следователно непротивопоставимо спрямо обезпечения кредитор „Акт Софт“АД. Поради това и възражението на ответника, че не е трето задължено лице по отношение на ЦАПК Прогрес"ООД, тъй като не е в договорни отношения с него, а с Обединението, е неоснователно.

По съображения аналогични на горните, неоснователни са и твърденията, че обезпечителната мярка е наложена спрямо Министерския съвет, който е правен субект

различен от ответника Администрация на МС. Както се изложи по-горе в мотивите, спорното материално правоотношение е възникнало между ищеца като участник в Обединението и Администрацията на Министерския съвет, спрямо когото е възникнало вземане на основание чл. 452, ал.3, изр.1 ГПК като независимо, че се представлява от министър-председателя е самостоятелно юридическо лице по смисъла на чл.40,ал.3 от Закона за администрацията. Ето защо следва да се счита, че запорът е наложен на Администрацията на МС, а не на Министерски съвет като колективен орган на изпълнителната власт, който като такъв действа като субект на публичното право, а не като частноправен субект.

Неоснователно е и възражението на ответника, че към датата на налагане на обезпечителния запор- със запорно съобщение от 25.11.2013г. вземането за третата погасителна вноса по договора за обществена поръчка още не е било изискуемо. Мерадна в случая е не датата на запора, а датата на извършване на превода в полза на третото лице „Инвестбанк“АД, като между страните няма спор, а и се установява, че към този момент задължението за третата погасителна вноса по договора вече е било изискуемо.

Ответникът оспорва като трето задължено лице да е нарушил и задълженията си на пазач по Чл. 507, ал. 3 от ГПК като поддържа, че третото лице „Инвестбанк“АД е имало право на предпочитано удовлетворение от вземането на длъжника за същото вземане, което произтича от сключени два договора за особен залог- договор за особен залог сключен между „Инвестбанк“АД и Консорциум/Обединение „Прокон“ върху паричното вземане на Обединението, вписан на 7.03.2014г. в Централния регистър на особените залози и още един договор за особен залог- сключен с „ЦАПК Прогрес“ ООД за обезпечение на стенд-бай кредит № С-М-96/2014 г. сключен на 07.03.2014 год. между банката и „ЦАПК Прогрес“ ООД ,който залог е учреден върху вземания на последното дружество по конкретна банкова сметка на Консорциум/обединение „Прокон“ по договор Договор № 115/11.10.2012 г., на Консорциум/обединението и Администрацията на МС в размер на 19 031 666.17 лв, който залог се установява, че също така е вписан на 7.03.2014г.

Съдът обаче счита, че това възражение срещу иска от страна на ответника Администрация на МС е неоснователно тъй като той не е имал основание да извърши превод на сумите представляващи трета погасителна вноса по договора в полза на зложния кредитор „Инвестбанк“АД въпреки съществуващия в негова полза особен залог, напротив следвало е да изпълни наложения му обезпечителен запор и да се въздържа от разпоредителни действия с постъпилите по банковата сметка на длъжника суми, респ. след евентуалното налагане впоследствие на изпълнителен запор да преведе същите на съдебния изпълнител. И евентуално в хода на изпълнителното производство при извършването на разпределение да се прецени основателността на възражението на зложния кредитор за привилигираност на вземането му. Това е така защото правото на предпочитално удовлетворение въз основа на учредените на 7.03.2014г. в полза на „Инвестбанк“АД особени залози, макар и да са противопоставими на наложения по-рано запор, който не е

вписан в Централния регистър на особените залози по партидата на залогодателя- арг. от чл. 12, ал.3 от ЗОС, може да бъде упражнено само при наличието на определените от Закона за особените залози условия.

А такова условие ще е налице само когато зложният кредитор е пристъпил към изпълнение по реда на чл.32 и следв. от Закона за особените залози-като заяви за вписване в регистъра, че пристъпва към изпълнение и да извести залогодателя за започване на изпълнението, като едва от този момент зложното имущество преминава в разпореждане на зложния кредитор/чл.32, ал.3/. Самото изпълнение става с предаване на сумата на депозитаря, след което от него се извършва разпределение по реда на чл.39, ал.1 от ЗОЗ. В настоящия случай между страните не се спори, и се установява, че такова пристъпване на изпълнение по реда на ЗОЗ не е налице, поради което и извършването направо на превод на сумата от страна на третото задължено лице в полза на зложния кредитор „Инвестбанк“АД е извършено в нарушение на императивните разпоредби на ЗОЗ. Едва след осъществяването на предвидения в специалния закон особен процесуален ред зложният кредитор е имал правото да се удовлетвори от сумата, използвайки правата си на предпочитално удовлетворяване, което е противопоставимо на правата на кредитор с непривилигирано или непротипоставимо на привилегията на зложния кредитор вземане.

От друга страна ответникът, като трето задължено лице, не ангажира доказателства, а и не твърди, че преди да се разпорежи със средствата от разплащателната сметка зложният кредитор да е пристъпил към изпълнение съобразно нормите на ЗОЗ, няма и ангажирани доказателства за неизпълнение по договора за стенд бай кредит, което ще бъде предпоставка за предприемане на изпълнение върху особения залог. Извършвайки направо превод в полза на зложния кредитор на средствата, постъпили по сметката на длъжника „ЦАПК Прогрес“ООД въпреки наложения обезпечителен запов, Администрацията на МС като трето задължено лице на практика е преодоляла предвидения в ЗОС ред за изпълнение върху зложното имущество на длъжника и е действала/съзнателно или не, но това е без значение за деликтната отговорност към обезпечения кредитор/ в интерес на зложния кредитор „Инвестбанк“АД, но в ущърб както на самия длъжник, така и на останалите му кредитори тъй като ги е лишила от възможността да направят възражения срещу привилигирувания характер на вземането на ищеца при разпределението, което ще се извърши от съдебния изпълнител.

Предвид изложеното по-горе съдът намира, че са налице основанията на Чл.452, ал.3 от ГПК за ангажиране отговорността на третото задължено лице и да се иска плащане за сумите, с които то се е разпоредило след връчване на заповното съобщение от съдебния изпълнител, независимо че с това са били погасени други задължения на длъжника. Тъй като отговорността на ответника има деликтен характер, последният се намира в забава и без покана от датата на увреждането, т.е датата на банковия превод- на 22.12.2014г. се дължи лихва за забавено плащане, съгл. чл. 84, ал.3 от ЗЗД, в какъвто смисъл са и изводите на първоинстанционния съд.

По отношение на претенцията на втория ищец „Риана ЕООД“ЕООД следва да се

посочи, че същият е придобил по силата на договор за цесия от цедента „Акт Софт“ АД част от вземането му спрямо ответника Администрация на Министерски съвет, като последният е уведомен от цедента за цесията, доколкото прехвърленото вземане преминава върху новия кредитор с привилегиите, обезпеченията и другите му принадлежности, то всичко изложено по-горе свързано с правата на „Акт Софт“ АД във връзка със запора на вземането е относимо и към правата на цесионера. Представеният от ищците установителен договор има за цел да установи яснота и определеност във вътрешните им отношения каква част всеки от тях притежава вследствие цедирането на част от вземането от „Акт Софт“ АД в полза на Риана ЕООД.

С оглед на гореизложеното настоящият съдебен състав намира, че предявените от ищците главни и акцесорни иски – в размер на 2 799 534,57 лева главница и 1 016 957,61 лева мораторна лихва за първия ищец „Акт Софт“ АД и в размер на 8 799 465,15 лева главница и 2 429 772,15 лева за втория ищец „Риана ЕООД са основателни в пълните им предявени размери, предвид изводите на съда по-горе. На ищците следва да бъде присъдена и законната лихва от предявяването на исковата молба- 23.11.2017г. до окончателното изплащане на сумите.

Предвид изложените съображения и поради пълното съвпадане в изводите на двете съдебни инстанции обжалваното решение следва да бъде потвърдено като правилно.

Воден от горното, Софийски апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА Решение № 6097 от 15.08.2019 г. по гр.д.№ 15159/2017г. на Софийски градски съд, ГО, 13с-в, е осъдил Администрацията на Министерски съвет на Република България на основание чл.452, ал.3 ГПК да заплати на „Акт Софт“ АД сумата от 2 799 534,57 лева, представляваща част от вземане на „Акт София“ АД към „ЦАПК Прогрес“ ООД, с което ответникът Администрацията на Министерския съвет неправомерно се е разпоредил в качеството му на трето задължено лице след налагане на запор по изп. дело № 20138410411744/2013 г. на ЧСИ Н. М., ведно със законната лихва върху тази сума от 23.11.2017 год. до датата на окончателното ѝ изплащане и на основание чл.86,ал.1 ЗЗД сумата от 1 016 957.61 лв. – мораторна лихва съгласно Установителен договор от 26.10.2017 г. за периода от 20.12.2014 г. до 22.11.2017 г. , както и сумата от 152 659 лв. разноси по делото , като правилно.

Решението подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховния касационен съд в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____